

Raadsvoorstel Vaststellen Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022

Aanleiding

(Naam gemeente) is een van de negen gemeenten die deelneemt aan de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant. De deelnemende gemeenten zijn tevreden over de regionale samenwerking, maar er zijn ook nog verbetermogelijkheden. Tijdens de Verenigde Vergadering Hart van Brabant op 25 mei 2019 is een motie¹ aanvaard met de oproep om de positie en rol van raden goed te verankeren binnen de regionale samenwerking in Hart van Brabant. In opdracht van het Algemeen Bestuur is er in 2020-2021 een onderzoek gedaan naar de toekomst van de samenwerking in de regio Hart van Brabant. Het afrondende onderzoeksrapport van Tilburg University 'Balanceren, verbinden en schakelen' is met alle gemeenteraden gedeeld. De regionale klankbordgroep raden en de klankbordgroep 'Governance' zijn betrokken geweest in het proces en hebben een aantal aanbevelingen geformuleerd, net als de Kring Gemeentesecretarissen. De consultatiefase heeft zo geleid tot een aantal adviezen en verbetervoorstellen voor de samenwerking in Hart van Brabant.

Per brief² d.d. 29 juli 2021 zijn de negen gemeenteraden en colleges van B&W geïnformeerd over de stand van zaken van het governancetraject en de gevolgen die een aantal keuzes met zich meebrengt voor de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant. Het Algemeen Bestuur heeft op 22 september 2021 besluiten genomen over de 'governance' van de regionale samenwerking voor een duurzame groei in de toekomst.

De belangrijkste onderdelen die tot wijzigingen leiden, betreffen het vergroten van de betrokkenheid van de raden (instellen regionale adviescommissie), de samenstelling van het Algemeen Bestuur (AB) (vertegenwoordiging uit de colleges van B&W, maar niet alleen burgemeesters) en een werkwijze met kernagenda. Tevens bevat deze gewijzigde regeling de toetreding van Alphen-Chaam en Baarle-Nassau tot de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022.

Een aantal bestuurlijke keuzes leidt dus tot een gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant die een aantal wijzigingen bevat ten opzichte van de oude regeling. Ook is van deze gelegenheid gebruik gemaakt om de Gemeenschappelijke Regeling (GR) op een beperkt aantal onderdelen te moderniseren en bij de tijd te brengen (bijv. op het gebied van archivering). En te controleren of er nog wijzigingen noodzakelijk zijn op grond van de (aangepaste) Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Tot slot is een wijziging van de GR nodig om tegemoet te komen aan de wens om subsidies in de jeugdzorg te kunnen (blijven) verlenen binnen de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant. Dit vergt een aanpassing van de huidige collegeregeling naar een gecombineerde raads- en collegeregeling.

De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling ligt nu ter vaststelling voor in de gemeenteraden van de regio Hart van Brabant. Dit voorstel ligt ook voor bij de gemeenteraden van Alphen-Chaam en Baarle-Nassau met de strekking om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling. Na besluitvorming in de raden van alle deelnemende en toetredende gemeenten kan de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 per 1 januari 2022 ingaan. Het vormt een solide basis voor het continueren van een duurzame samenwerking in de regio Hart van Brabant (HvB).

Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Op basis van het rapport van Tilburg University en de discussie die daarover in de regio heeft plaatsgevonden, heeft het Algemeen Bestuur (AB) Hart van Brabant vastgesteld dat er behoefte is aan een lichte samenwerking met zo min mogelijk overdracht van (beleids-)bevoegdheden naar de regio. Met de voorgestelde gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 ligt er een actuele regeling om de regionale

¹ Aanvaarde motie 'Bevordering betrokkenheid raden bij Hart van Brabant vergroten middels klankbordgroep' d.d. 25 mei 2019

² Reactie Algemeen Bestuur Regio Hart van Brabant op governancetraject d.d. 29 juli 2021 (kenmerk MB/ SK/ 2021-100)

samenwerking te continueren met hernieuwd commitment van de deelnemende gemeenten en om een stevige borging van de betrokkenheid van de raden te faciliteren met meer focus.

De wijziging van een collegeregeling naar een gemengde raden- en collegeregeling is nodig om de verordende bevoegdheid (specifiek de subsidieverlening jeugdzorg) binnen de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 te kunnen organiseren.

De gewijzigde GR vormt een solide basis om de samenwerking in Hart van Brabant krachtig voort te zetten en te werken aan duurzame groei voor de deelnemende gemeenten en haar inwoners.

Ook biedt de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling het kader om de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau (in fasen) toe te laten treden tot de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 en daar goede afspraken over te maken.

Voorstel

1. De raad voorstellen om toe te treden tot de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 en deze gewijzigde regeling vast te stellen als Gemeenschappelijke Regeling Hart van Brabant 2022, met als belangrijkste wijzigingen:
 - a. het werken met een kernagenda;
 - b. het instellen van een regionale adviescommissie waar raadsleden van alle deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke Regeling zitting in hebben;
 - c. ruimte voor de colleges van B&W om haar eigen vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur Hart van Brabant te bepalen;
 - d. de toetreding van Alphen-Chaam en Baarle-Nassau als deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022;
 - e. de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 als een gecombineerde raads- en collegeregeling uit te voeren;
2. dit besluit in werking te laten treden de dag na bekendmaking en publicatie. De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 gaat in per 1 januari 2022, na vaststelling door alle deelnemende gemeenten.

Argumenten

1.1. Werken met een kernagenda voor meer focus én commitment in de samenwerking

Het werken met een kern- en keuzeagenda helpt om meer overzicht te verschaffen in de regionale samenwerking. In de kernagenda leggen we unanieme, meerjarige commitment voor regionale samenwerking vast. De kernagenda omvat alles wat de aan de GR deelnemende gemeenten gezamenlijk moeten willen doen; a. zaken die zij unaniem willen oppakken om redenen van uitvoerings-, bestuurskracht en efficiëntie; b. zaken die verplicht zijn gezamenlijk op te pakken, op basis van wet- en regelgeving; c. onderwerpen die door alle gemeenten in de GR worden omarmd, aangevuld met derde partijen (gemeenten, provincies, waterschappen). De keuzeagenda maakt het mogelijk om flexibel in te spelen op actualiteit, met variërende en evoluerende coalities in onze regio.

Deze kernagenda en keuzeagenda vervangen de Strategische Meerjarenagenda Hart van Brabant.

De kernagenda wordt vastgelegd voor de duur van de bestuursperiode.

Het werken met een kern- en keuzeagenda sluit beter aan bij de lichte, regionale samenwerking die we willen zijn en het ondersteunt het gesprek van colleges en gemeenteraden over hoe de eigen ambities versterkt worden door de regionale samenwerking en vice versa.

1.2. Samenstelling algemeen bestuur.

Grote kracht van onze regio is het bespreken en besluiten op basis van gelijkheid. Er is geen draagvlak om de vertegenwoordiging meer in overeenstemming te brengen met de verhoudingen qua inwoneraantal.

Met deze gecombineerde regeling komt formeel de bevoegdheid voor het kiezen van de afvaardiging in het AB te liggen bij de gemeenteraden op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Uit het governancetraject kwam een breed gedragen consensus naar voren over de werkwijze als collegeregeling. De GR voorziet in het afvaardigen van één lid uit het college van B&W in het Algemeen Bestuur. De gewijzigde GR

geeft elke gemeente dus de vrijheid om zelf zijn eigen vertegenwoordiger vanuit het college te bepalen als afgevaardigde in het AB en dit is niet per se de burgemeester.

1.3. Wens toetreding Alphen-Chaam en Baarle-Nassau tot GR Hart van Brabant formeel accommoderen

De gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau hebben eind februari 2021 een verzoek ingediend om toe treden tot de GR Hart van Brabant voor het sociaal domein (programma Mens & Samenleving). Destijds is aangegeven dat de keuze voor toetreding tot de GR zou worden betrokken bij de besluitvorming naar aanleiding van het governancetraject.

Het AB heeft nu een principebesluit genomen om de beide gemeenten toe te laten treden tot de GR van Hart van Brabant. Uitgangspunt is dat de gemeenten zich committeren aan de kernagenda, op te stellen na de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. In de periode 2022-2026 wordt dispensatie verleend voor die onderdelen/ afspraken waar beide gemeenten verplicht zijn deel te nemen aan/ in een andere regio. Op grond van de GR kan het AB nadere afspraken maken over de toetreding en de voorwaarden waaronder dat kan plaatsvinden. Deze voorwaarden hoeven niet in de GR te worden opgenomen.

1.4. Verordende bevoegdheid regio vraagt aanpassing gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk is er de wens uitgesproken om in regionaal verband (binnen de Gemeenschappelijke Regeling Hart van Brabant) voor de jeugdzorg subsidies te kunnen verstrekken. Om die reden en aangezien er in de regio Hart van Brabant forse subsidiestromen omgaan, is het noodzakelijk dat de (subsidie-) verordende bevoegdheid goed geregeld is. In de huidige GR (collegeregeling) blijkt dit niet het geval te zijn, omdat de verordenende bevoegdheid niet bij de colleges van B&W ligt, maar bij de gemeenteraden. Daarom is ervoor gekozen -na onderzoek van een aantal opties en gesteund door afzonderlijk juridisch advies- om de GR Hart van Brabant te wijzigen naar een gemengde raads- en collegeregeling. De raadsbevoegdheid wordt zo ingebouwd binnen de GR en ook afgebakend. Het betreft enkel deze subsidieverordenende bevoegdheid voor specifieke jeugdhulptaken. In dit geval is het een technische wijziging. De gecombineerde regeling is de enige optie die dit mogelijk maakt binnen de randvoorwaarden van onze regionale samenwerking, zonder delegatie van de verordeningsbevoegdheid van subsidies van raden naar colleges van B&W. De raden moeten de gemeenschappelijke regeling aangaan. Verder verandert er niets aan de governance van de regio.

1.5. Naast verbetervoorstellen voor de samenwerking, heeft ook een moderniseringsslag plaatsgevonden

Er is van de gelegenheid gebruik gemaakt om naast het doorvoeren van wijzigingen die voortvloeien uit de keuzes naar aanleiding van het governancetraject, ook te kijken of de regeling 'bij de tijd' kan worden gebracht. Dit heeft op een klein aantal onderdelen geleid tot wijzigingen en omissies zijn hersteld (bijvoorbeeld op het gebied van archivering).

In essentie verandert er op inhoud niets aan de regeling als gevolg van deze moderniseringsslag.

1.6. Besluitvorming governance leidt tot wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling

De keuzes die gemaakt zijn naar aanleiding van het governancetraject laten zich automatisch vertalen in een aantal wijzigingen in de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant. In feite is het de weerslag en juridische (technische) vertaling van de bestuurlijke keuzes die gemaakt zijn.

1.7 Het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling behoeft instemming van de deelnemende gemeenten

Wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling behoeft toestemming van uw raad conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Verder kan ingevolge artikel 30 van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant deze alleen worden gewijzigd "indien daartoe wordt besloten bij unanimiteit, middels gelijkkluidende besluiten van de colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de deelnemende gemeenten". De Wgr bepaalt dat ook; er kan geen nieuwe gemeenschappelijke regeling worden vastgesteld zonder identiek besluit in alle gemeenteraden. Daarom wordt aan alle raden een gelijkkluidend voorstel tot vaststelling van de gewijzigde GR Regio Hart van Brabant voorgelegd. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.1 Voor inwerkingtreding en rechtsgeldigheid van de gewijzigd Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 is bekendmaking en publicatie noodzakelijk

Alle deelnemende gemeenten moeten de gewijzigde regeling hebben vastgesteld. Officiële bekendmaking van publicatie zijn voorwaardelijk voor de rechtskracht van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van

Brabant 2022. Bekendmaking gebeurt door de gemeente Tilburg, als plaats van vestiging van de Gemeenschappelijke Regeling.

Risico's

N.v.t.

Kosten en dekking

Deze gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 heeft geen directe consequenties voor de gemeentelijke bijdrage (per inwoner) aan Hart van Brabant. De (werkzaamheden voor de) kernagenda worden gefinancierd uit de gemeentelijke bijdrage per inwoner voor de regio.

Vervolg

Na vaststelling van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 in de elf gemeenteraden (dus inclusief Alphen-Chaam en Baarle-Nassau) en na publicatie van de gewijzigde regeling gaat de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 in per 1 januari 2022.

De regeling wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd en is te downloaden op overheid.nl, officielebekendmakingen.nl, via de gemeentewebsite en de website van de regio Hart van Brabant (en de overige deelnemende gemeenten).

Evaluatie

N.v.t.

Bijlage

1. Brief Algemeen Bestuur Hart van Brabant gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022
2. Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022
3. Was – wordt lijst met een overzicht van de belangrijkste wijzigingen in de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022

Naam Gemeente , datum,

Het college van burgemeester en wethouders van **gemeente** ,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De raad van de gemeente [naam]

- gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. [datum];
- gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeentewet;

Besluit:

- 1 tot toetreding aan de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 en stelt deze gewijzigde regeling vast als Gemeenschappelijke Regeling Hart van Brabant 2022, met als belangrijkste wijzigingen:
 - a. het werken met een kernagenda;
 - b. het instellen van een regionale adviescommissie waar raadsleden van alle deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke Regeling zitting in hebben;
 - c. ruimte voor de colleges van B&W om haar eigen vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur Hart van Brabant te bepalen;
 - d. de toetreding van Alphen-Chaam en Baarle-Nassau als deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022;
 - e. de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 als een gecombineerde raads- en collegeregeling uit te voeren;
- 2 dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking en publicatie. De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant 2022 gaat in per 1 januari 2022, na vaststelling door alle deelnemende gemeenten.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van [datum]

de griffier,

de voorzitter,